

ANDRZEJ MISZTAL

ur. 1964; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	Lublin, PRL, fotografia, Spółdzielnia Pracy Zorza, Laboratorium Fotografii Barwnej, zakłady fotograficzne w Lublinie

Spółdzielnia Pracy „Zorza” dzisiaj mogłaby się stać potentatem branży fotograficznej

W latach 80. Zorza miała około szesnastu, dwudziestu zakładów w Lublinie. Z tym że [Laboratorium Fotografii Barwnej] było wyjątkowo duże –liczne, jeśli chodzi o pracowników. W innych [placówkach] pracowało od dwóch do czterech, pięciu osób. Zależało [to] od lokalizacji [oraz] potrzeb tych miejsc.

Natomiast w latach 70. tych zakładów było jeszcze więcej. [Mieściły się] w Puławach, w Lubartowie... We wszystkich ościennych miasteczkach powiatowych. Niestety one później wypadały [z obiegu]. Moim zdaniem przyczyną tego było niedoinwestowanie. Gdyby Zorza poszła wówczas we właściwym, dobrym kierunku, to dzisiaj właściwie byłaby potentatem [branży fotograficznej]. Dlatego że na ówczesne czasy miała swój dopływ dewiz (czego nie miało wiele zakładów). Te dewizy należało po prostu inwestować w sprzęt, który [moglibyśmy] wykorzystywać do naszej pracy. Należało wówczas kupić minilaby, które zastąpiłyby ludzi.

Niestety to nie poszło w tym kierunku. Zorza zaczęła wydawać te pieniądze w inny sposób. [Działo się tak dlatego], że [ta spółdzielnia] należała do Wojewódzkiego Związku Usługowego Spółdzielni Pracy. To się tak nazywało. I [tam] również byli zrzeszeni np. fryzjerzy. [Więc] jeżeli na przykład potrzebowali dobrych nożyczek za dywizy (a te dywizy –z tego, co wiem –trafiały na wspólne konto), [to fryzjerzy] sobie [je] kupowali, a nie fotografowie coś, co było im potrzebne.

Dewizy to jest ciekawa historia, [która] trwała gdzieś do 2000 roku. Dlatego że one wpływały pojawiały się ze sprzedaży fotografii, z tak zwanych monideł. [Zajmowano się tym w] pracowni Zorzy mieszczącej się na ulicy Lubartowskiej (w podwórku), przed skrzyżowaniem z ulicą Biernackiego. Gros tych zleceń wysyłano do Kanady i stamtąd właśnie przychodziły płatności w dewizach.

Data i miejsce nagrania	2018-04-24, Lublin
Rozmawiał/a	Joanna Majdanik
Redakcja	Maria Buczkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"